

Innspill fra norsk sivilsamfunn til statsbudsjettet 2027

Norsk utviklingspolitikk står ved et veiskille. I løpet av de siste årene har stadig større del av bistandsbudsjettet blitt brukt til formål som ikke har fattigdomsreduksjon som hovedmål. I 2026-budsjettet går kun [om lag halvparten](#) av midlene til langsiktig utviklingsinnsats og humanitær hjelp, trolig det laveste nivået i moderne norsk bistandshistorie.

Vi støtter Norges sterke bidrag til Ukraina og anerkjenner behovet for å bidra til globale fellesgoder. Det vi reagerer på, er *hvordan* dette finansieres:

- Midler tas fra humanitære kriser i Afrika og Asia
- Utdanning, helse, miljø og matsikkerhet nedprioriteres
- Støtte til de minst utviklede landene (MUL) har falt dramatisk
- Klimafinansiering legges inn i ordinær bistand, i strid med Arbeiderpartiets partiprogram

Denne utviklingen rammer de aller fattigste og svekker bistandens legitimitet og resultater, og det er behov for en kursendring i 2027-budsjettet.

Da Nansen-programmet ble etablert i 2023, [presiserte](#) regjeringen at “programmet vil innebære en midlertidig økning i oljepengebruken”, og [ikke skulle gå på bekostning](#) av innsats i andre kriser. Statsministeren har argumentert for at programmet [ikke øker presset](#) på norsk økonomi, ettersom midlene i all hovedsak brukes utenfor Norge. Etter vår forståelse har den militære støtten til Ukraina, bevilget over Forsvarsdepartementets budsjett, heller ikke ført til tilsvarende omprioriteringer internt der. Vi stiller oss derfor undrende til hvorfor bistandsbudsjettet behandles annerledes. Økt støtte til Ukraina bør finansieres som friske midler, ikke tas fra verdens fattigste.

For bistandsbudsjettet 2027 fremmer vi fire hovedprioriteringer:

1. Prioriter fattigdomsbekjempelse og humanitær innsats, som bør opp på minst 0,7% av BNI (jf. Sending-utvalget). Det vil si: Øk støtten til MUL-land, konkrete bærekraftsmål som har sterkest innvirkning på fattigdom og nød og som henger etter i henhold til målene satt for 2030.

2. Globale fellesgoder bør prioriteres for de resterende 0,3% av BNI innenfor én-prosenten. Disse midlene bør ha som målsetting å bidra til å løse globale utfordringer som rammer utviklingsland særlig hardt, som for eksempel klimaendringer. På sikt bør denne gradvis trappes opp til 0,7% av BNI, i tråd med anbefalinger fra FNs klimapanel og Paris-avtalen fra 2015 (jf. Sending-utvalget).

3. Ukraina og Norge bør tas ut av bistandsbudsjettet. I tråd med punkt 1 og 2, bør utgifter til å dekke flyktningkostnader i Norge og støtte til Ukraina finansieres utenfor bistandsbudsjettet.

4. Styrk støtten til menneskerettsforvarere og sivilsamfunn, særlig sårbare grupper og andre som bærer store risikoer lokalt.

Statsbudsjettet for 2027 bør snu utviklingen de siste årene og sørge for at norsk bistand i større grad når mennesker i verden som lever i størst fattigdom og nød. Det krever en tydelig, langsiktig og forutsigbar prioritering av bistand med fattigdomsreduksjon som hovedmål, og med en samlet bistandsramme på minst 1 % av BNI.

Signert av:

ADRA Norge - Lena Sømme

LHLs internasjonale tuberkulosestiftelse - Mona Drage

Framtiden i våre hender - Tale Hungnes, daglig leder

FOKUS - Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål - Sylvi Bratten, daglig leder

Atlas-alliansen - Marit Sørheim

FORUT - Ida Oleanna Hagen

KFUK-KFUM Global - Trude Bang, interim daglig leder

SAIH - Henriette Reierston Johnstone, leder

Naturvernforbundet - Truls Gulowsen, leder

Redd Barna - Henriette Westhrin, generalsekretær

Utviklingsfondet - Ulf Flink, generalsekretær

Plan International Norge, Kari Helene Partapuoli

Debt Justice Norge, Joakim Enrique Carli, daglig leder

Sex og Politikk, Tor-Hugne Olsen, daglig leder

Strømmestiftelsen - Erik Lunde, generalsekretær

Norges Vel - Anita Sæbø, utenlandssjef

Norges Fredsråd - Charlie Dougherty, daglig leder

Caritas Norge - Ingrid Rosendorf Joys, generalsekretær

Misjonsalliansen - Heidi Sandvand Hegertun, generalsekretær

Tax Justice Norge - Andreas Fjeldskår, daglig leder

Innspillet er koordinert av Forum for utvikling og miljø.